

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

BÙI THỊ HỒNG NHUNG

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT
CÁC GIẢI PHÁP CẢI THIỆN CHẤT LƯỢNG
MÔI TRƯỜNG KHU VỰC TRUNG TÂM
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Thái Nguyên - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

BÙI THỊ HỒNG NHUNG

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT
CÁC GIẢI PHÁP CẢI THIỆN CHẤT LƯỢNG
MÔI TRƯỜNG KHU VỰC TRUNG TÂM
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS.TS Nguyễn Tuấn Anh**
- 2. PGS.TS Đỗ Thị Lan**

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một đề tài nào.

Tôi xin cam đoan các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Tác giả luận văn

Bùi Thị Hồng Nhung

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu nhà trường, Phòng Quản lý đào tạo sau đại học và các thầy cô trong Khoa Môi trường - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình dạy bảo, truyền đạt kiến thức và kinh nghiệm quý báu cho tôi trong suốt thời gian tôi học tập ở trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến **PGS.TS. Nguyễn Tuấn Anh và PGS.TS Đỗ Thị Lan**, người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo Sở Tài nguyên và Môi trường, lãnh đạo Trung tâm Quan trắc và Công nghệ môi trường, lãnh đạo Chi cục Bảo vệ môi trường và các đồng nghiệp đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho tôi hoàn thành tốt luận văn.

Cuối cùng, cho phép tôi gửi lời cảm ơn tới gia đình, bạn bè đã động viên, ủng hộ tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 10 năm 2015

Tác giả

Bùi Thị Hồng Nhung

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
MỞ ĐẦU:	1
1. Đặt vấn đề	1
2. Mục tiêu và yêu cầu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu của đề tài	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	3
3.1. Ý nghĩa trong học tập.....	3
3.2. Ý nghĩa trong nghiên cứu khoa học	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số đặc điểm về môi trường	4
1.1.2. Ảnh hưởng của chất thải đến môi trường và sức khỏe con người	25
1.2. Một số văn bản liên quan	30
1.3. Cơ sở thực tiễn	31
1.3.1. Thực trạng chất lượng môi trường khu vực trung tâm thành phố lớn trên thế giới	31
1.3.2. Thực trạng chất lượng môi trường khu vực trung tâm các thành phố lớn tại Việt Nam.....	35
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG - NỘI DUNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	40
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	40
2.1.2. Địa điểm và thời gian tiến hành	40
2.2. Nội dung và các chỉ số nghiên cứu	40
2.2.1. Nội dung nghiên cứu	40
2.2.2. Các chỉ tiêu nghiên cứu.....	40
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	41
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	41
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp.....	41

2.3.3. Phương pháp phân tích, tổng hợp và đánh giá số liệu	49
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	50
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội Thành phố Thái Nguyên	50
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	50
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	52
3.1.3. Hiện trạng công tác quản lý chất lượng môi trường trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	56
3.2. Đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường tại khu vực trung tâm Thành phố Thái Nguyên.....	59
3.2.1. Hiện trạng môi trường không khí.....	59
3.2.2. Hiện trạng môi trường nước.....	61
3.2.3. Hiện trạng môi trường đất.....	67
3.3. Ảnh hưởng của các cơ sở sản xuất gần khu dân cư đến đời sống của người dân trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	68
3.3.1. Đánh giá môi trường xung quanh các cơ sở sản xuất dựa trên ý kiến của người dân	68
3.3.2. Đánh giá môi trường xung quanh các cơ sở sản xuất dựa trên chương trình quan trắc môi trường.....	74
3.4. Các giải pháp cải thiện chất lượng môi trường khu vực trung tâm thành phố Thái Nguyên.....	77
3.4.1. Giải pháp về các văn bản pháp quy.....	78
3.4.2. Giải pháp về kinh tế	80
3.4.3. Giải pháp về công nghệ.....	82
3.4.4. Giải pháp về phát triển hạ tầng	82
3.4.5. Giải pháp về nhận thức	83
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BVMT	Bảo vệ môi trường
CTNH	Chất thải nguy hại
DTM	Đánh giá tác động môi trường
WHO	Tổ chức y tế Thế giới
SXSH	Sản xuất sạch hơn
GDMT	Giáo dục môi trường
TTMT	Truyền thông môi trường
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
KCN	Khu công nghiệp
KHBVMT	Kế hoạch bảo vệ môi trường
CT	Công ty
KV	Khu vực
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
BTNMT	Bộ tài nguyên và môi trường
SMEWW	STANDAD METHODS EXAMINATION OF WATER AND WASTER-2012
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Trang

Bảng 2.1: Các cơ sở sản xuất được lựa chọn vị trí lấy mẫu đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường khu vực trung tâm Thành phố Thái Nguyên.....	42
Bảng 2.2: Các vị trí lấy mẫu.....	43
Bảng 2.3: Phương pháp lấy mẫu	46
Bảng 2.4: Phương pháp phân tích	47
Bảng 3.1. Tăng trưởng kinh tế của thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2011 – 2013.....	52
Bảng 3.2. Diện tích, dân số, mật độ năm 2014	53
Bảng 3.3. Bảng dân số trung bình phân theo giới tính, thành thị và nông thôn.....	54
Bảng 3.4. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường không khí.....	59
Bảng 3.5. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường nước mặt.....	61
Bảng 3.6. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường nước ngầm.....	63
Bảng 3.7. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường nước thải sinh hoạt.....	64
Bảng 3.8. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường nước thải công nghiệp	65
Bảng 3.9. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường nước thải bệnh viện.....	66
Bảng 3.10. Kết quả các chỉ tiêu đánh giá chất lượng môi trường đất.....	67
Bảng 3.11. Kết quả thống kê số lượng dây chuyền công nghệ của các cơ sở trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên.....	74
Bảng 3.12. Kết quả thống kê số lượng hệ thống xử lý của các cơ sở trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên.....	75
Bảng 3.13. Kết quả thống kê mức độ ảnh hưởng của các cơ sở trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên	76
Bảng 3.14. Kết quả thống kê DTM/KHBVMT của các cơ sở trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên	76

DANH MỤC HÌNH

	<i>Trang</i>
Hình 1.2: Sơ đồ tác hại của chất thải với môi trường và con người [21].....	25
Biểu đồ số 1: Biểu đồ biểu thị ý kiến của người dân về lượng bụi trong môi trường không khí tại khu vực sống	69
Biểu đồ số 2: Biểu đồ biểu thị ý kiến của người dân về tiếng ồn trong môi trường không khí tại khu vực sống	70
Biểu đồ số 3: Biểu đồ biểu thị ý kiến của người dân về mùi trong môi trường không khí tại khu vực sống	71
Biểu đồ số 4: Biểu đồ biểu thị ý kiến của người dân về chất lượng nước	73

MỞ ĐẦU

1. Đặt vấn đề

Sự vận động không ngừng của trái đất trong hệ mặt trời cũng như sự vận động không mệt mỏi của xã hội loài người hiện nay trên trái đất tạo nên nhiều cơ hội và thách thức hơn cho mỗi con người trong chúng ta. Việc dân số gia tăng, các nền văn hóa phát triển, đời sống con người ngày một được quan tâm. Khi thế giới phát triển, kinh tế đi lên, đời sống nhân dân bước đầu được đáp ứng nhu cầu sinh hoạt thì kéo theo đó là những vấn đề về môi trường do việc gia tăng dân số, phát triển kinh tế, các hoạt động văn hóa xã hội ...

Theo xu thế phát triển chung của toàn xã hội thì việc phát triển kinh tế là một vấn đề đang được quan tâm hiện nay. Việc làm thế nào để có những sản phẩm đạt chất lượng nhưng lại có giá thành thấp đáp ứng được cho nhu cầu của người dân là một bài toán với bất kỳ một đơn vị sản xuất nào trong cơ chế thị trường hiện nay.

Các nhà máy, các khu công nghiệp không chỉ cần một nguồn lực về công nghệ sản xuất, dây chuyền thiết bị vận hành tiên tiến mà còn cần có một nguồn lao động về nhân công lành nghề, có chuyên môn hay nói chung là những người lao động tốt. Chính vì điều này mà một số đơn vị sản xuất đang tận dụng nguồn lao động này với việc đặt cơ sở sản xuất của mình tại những khu vực đông dân cư hay gần khu vực đông dân cư.

Việc các cơ sở sản xuất đặt tại khu dân cư vừa có thể làm giảm chi phí đi lại cho người lao động hay có thể có được nguồn lực lao động dồi dào mà việc sản phẩm của các đơn vị sau khi sản xuất có thể cung cấp cho thị trường tại chỗ một số mặt hàng thiết yếu. Thế nhưng vấn đề phát triển về kinh tế đã được giải quyết một cách đáng chú ý thì về mặt môi trường tại những khu dân cư đang là một vấn đề được quan tâm của chính những người trong khu dân cư và các nhà chức trách nhằm nâng cao chất lượng môi trường sống cho người dân.

Trước những tác động mạnh mẽ của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và tăng trưởng kinh tế cao cùng với sự gia tăng dân số, lao động khu vực thành thị và khai thác tài nguyên khoáng sản ở vùng nông thôn và miền núi đã tạo nên những